

وضعیت اقتصاد سیاسی پیش روی کشور

روند های کلان بین المللی

مبنای قدرت: هوش مصنوعی، دیتا سنتز، فلزات نادر و توان تولید تراشه

یک شرکت: ارزش بازار 4.2 تریلیون. **Nvidia**

نیویورک تایمز: اول آگوست 2025، پیشنهاد زاکربرگ متا با حقوق 250 میلیون دلاری به یک دانشجو
(**Matt Deitke**)

61% سرمایه گذاری در هوش مصنوعی جهان در آمریکا، 17% در چین، 6% در اروپا

افزایش تمایل برای خرید طلا

عمده خریداران طلا در جهان: ژاپن، آمریکا، چین، روسیه، ترکیه و آلمان

توافق ترامپ برای فروش دو تراشه فوق العاده پیچیده آمریکایی به چین به مبلغ 30 میلیارد دلار و پرداخت 5
میلیارد دلار به دولت آمریکا توسط دو شرکت

Nvidia and AMD

H20 and MI1308

SWF صندوق ثروت ملی نروژ: دو تریلیون، سود نیمه اول 2025: 68 میلیارد دلار

جهان یک دههٔ آینده: فقیر تر، فاصله طبقاتی بیشتر، آلودگی محیط زیست عمیق تر
بودجه نظامی کشورها بالاتر. آمریکا از 997م در 2025 به 1.1 ت در 2026
فروش اسلحه: 2.7 ت در 2024. 43% فروش جهانی توسط آمریکا، فرانسه
10% و روسیه 8%

آمریکا 27% کل انرژی جهان را تولید می کند. چین در حال احداث 24 نیروگاه
هسته ای با ظرفیت 24 گیگاوات

چین 549 میلیارد دلار و آمریکا 156 م دلار در سال 2024 تراشه خریدند
تقاضای جهانی برای نفت در نیمهٔ اول 2025 ، نیم میلیون بشکه کاهش داشته
است

آمریکا تلاش خواهد کرد قیمت نفت را در کانال 60 دلار نگه دارد
اکثریت کشورها در حال انطباق با آمریکا در عین حال افزایش (Hedging)

Country rankings

Percent of world GDP, 2023: The average for 2023 based on 188 countries was 0.53 percent. The highest value was in the USA: 26.3 percent and the lowest value was in Andorra: 0 percent. The indicator is available from 1980 to 2023. Below is a chart for all countries where data are available.

Measure: percent; Source: The World Bank

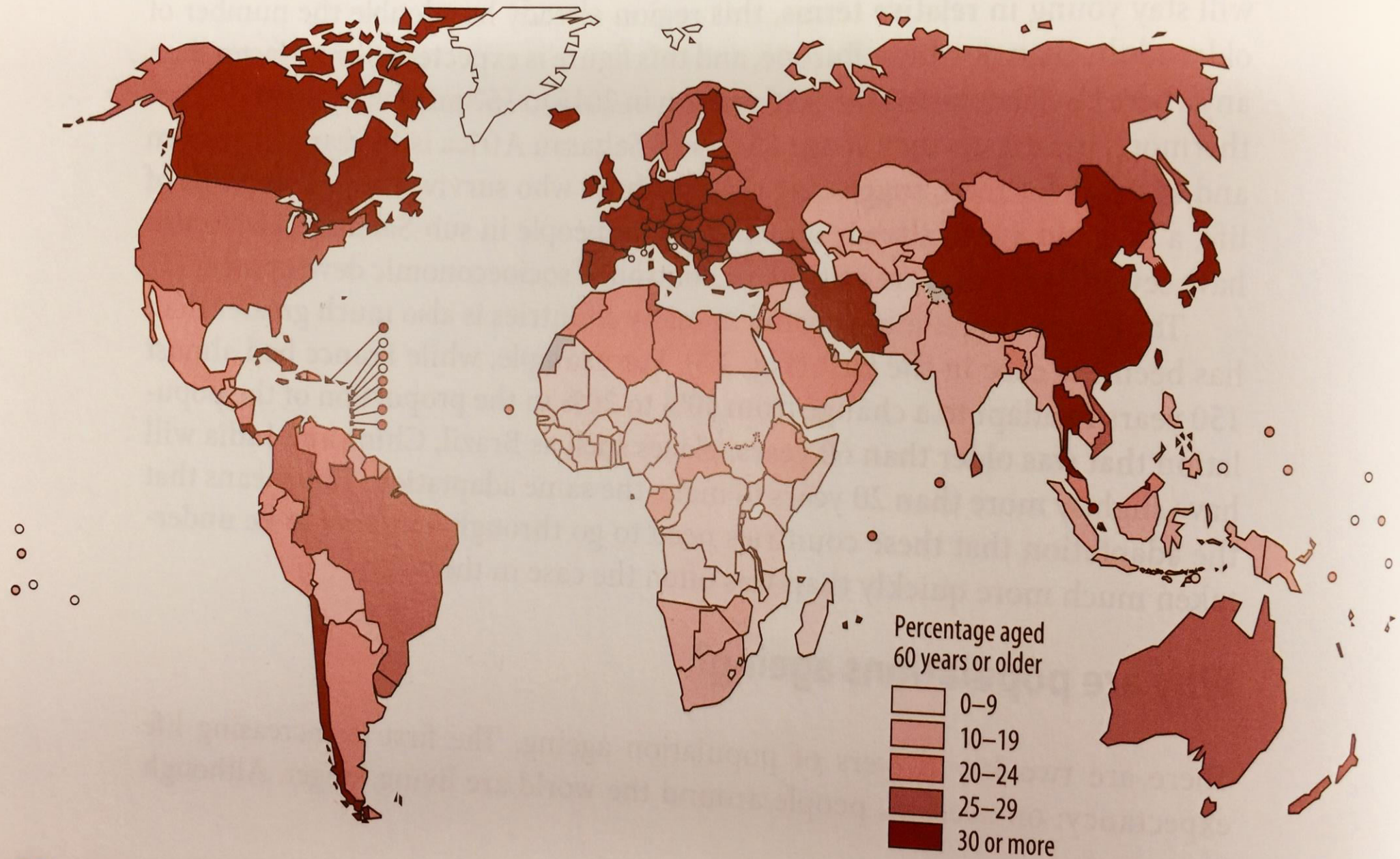
World ▾

[Download data from our database](#)

Countries ▴ ▾	Percent of world GDP, 2023 ▴ ▾	Global rank ▴ ▾	Available data ▴ ▾
USA	26.3	1	1980 - 2023
China	17.33	2	1980 - 2023
Germany	4.29	3	1980 - 2023
Japan	4	4	1980 - 2023
India	3.45	5	1980 - 2023
UK	3.2	6	1980 - 2023
France	2.9	7	1980 - 2023
Italy	2.19	8	1980 - 2023
Brazil	2.08	9	1980 - 2023
Canada	2.06	10	1980 - 2023
Russia	1.97	11	1988 - 2023
Mexico	1.7	12	1980 - 2023
Australia	1.64	13	1980 - 2023

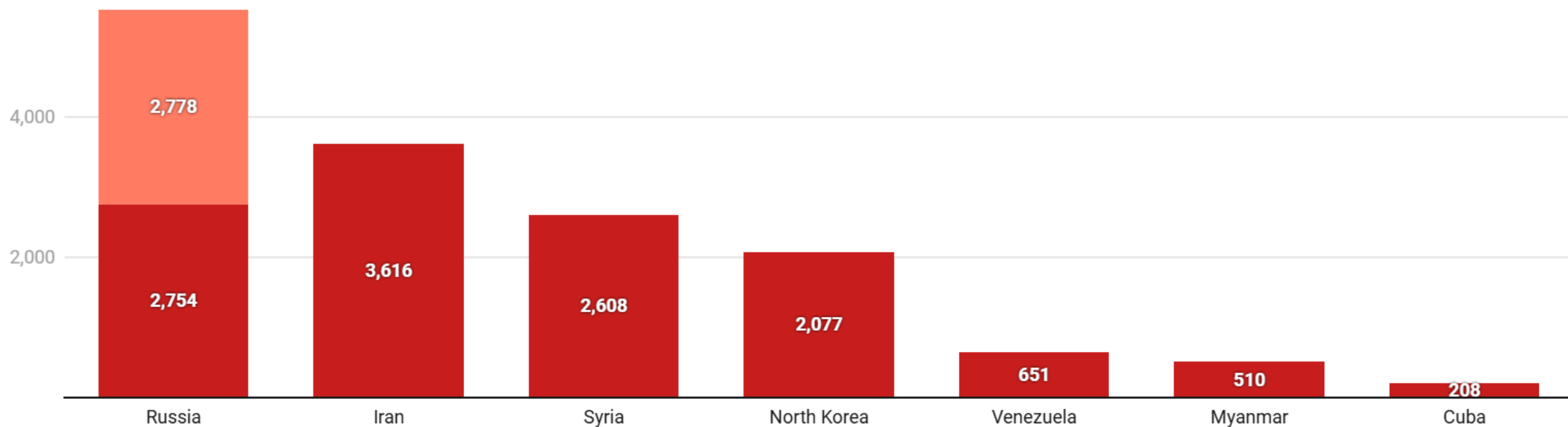
South Korea	1.62	14	1980 - 2023
Spain	1.54	15	1980 - 2023
Indonesia	1.3	16	1980 - 2023
Saudi Arabia	1.16	17	1980 - 2023
Netherlands	1.1	18	1980 - 2023
Turkey	1.06	19	1980 - 2023
Switzerland	0.85	20	1980 - 2023
Poland	0.77	21	1990 - 2023
Argentina	0.61	22	1980 - 2023
Belgium	0.61	23	1980 - 2023
Sweden	0.56	24	1980 - 2023
Ireland	0.52	25	1980 - 2023
Austria	0.49	26	1980 - 2023
Israel	0.49	27	1980 - 2023
Thailand	0.49	28	1980 - 2023
UA Emirates	0.49	29	1980 - 2023
Singapore	0.48	30	1980 - 2023
Norway	0.46	31	1980 - 2023
Bangladesh	0.41	32	1980 - 2023
Philippines	0.41	33	1980 - 2023
Vietnam	0.41	34	1985 - 2023
Denmark	0.39	35	1980 - 2023
Egypt	0.38	36	1980 - 2023
Iran	0.38	37	1980 - 2023
Malaysia	0.38	38	1980 - 2023

Fig. 3.2. Proportion of population aged 60 years or older, by country, 2050 projections

Russia Is Now The World's Most Sanctioned Country

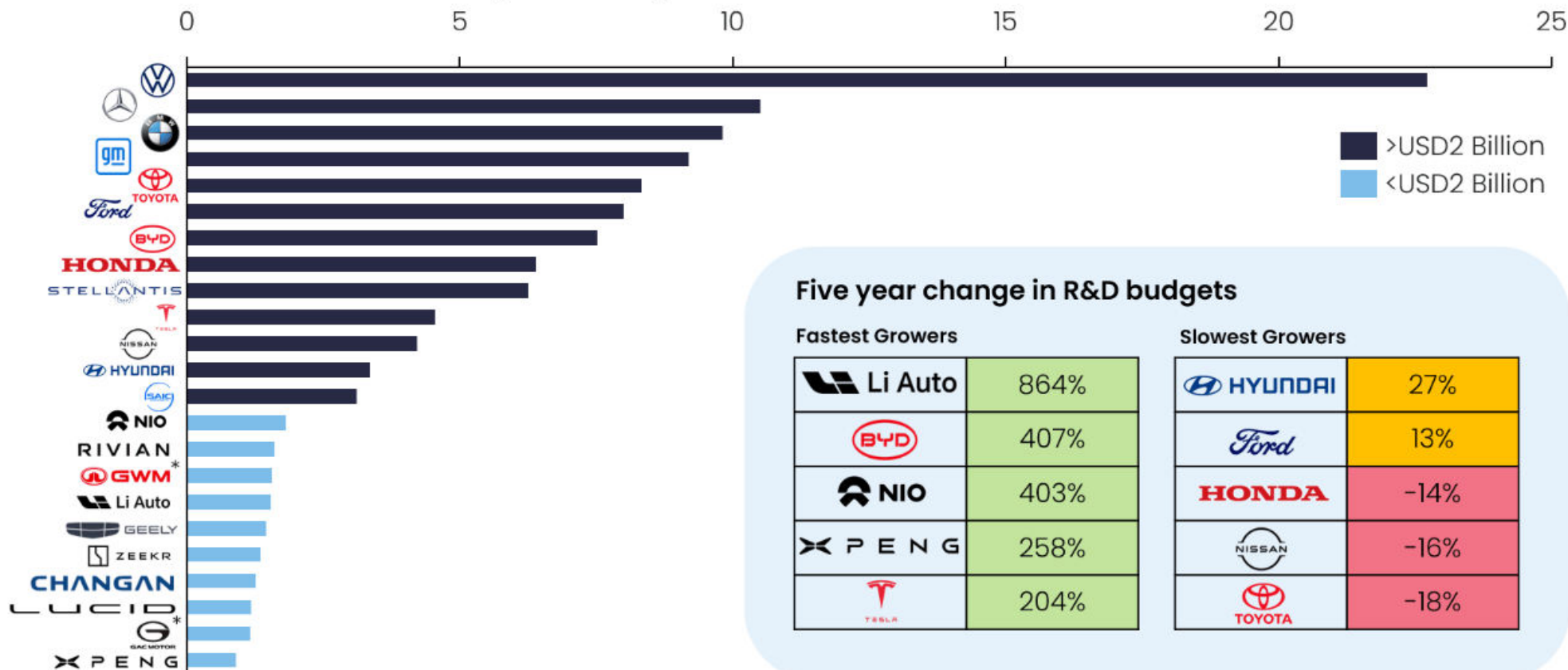
Before 22 February After 22 February

Source: [Castellum.AI](#) • [Embed](#) • [Download image](#) • Created with [Datawrapper](#)

How much money do automakers invest in R&D?

Automakers R&D investments 2024 (Billions USD)

Five year change in R&D budgets

Fastest Growers

Li Auto	864%
BYD	407%
NIO	403%
P E N G	258%
TESLA	204%

Slowest Growers

HYUNDAI	27%
Ford	13%
HONDA	-14%
NISSAN	-16%
TOYOTA	-18%

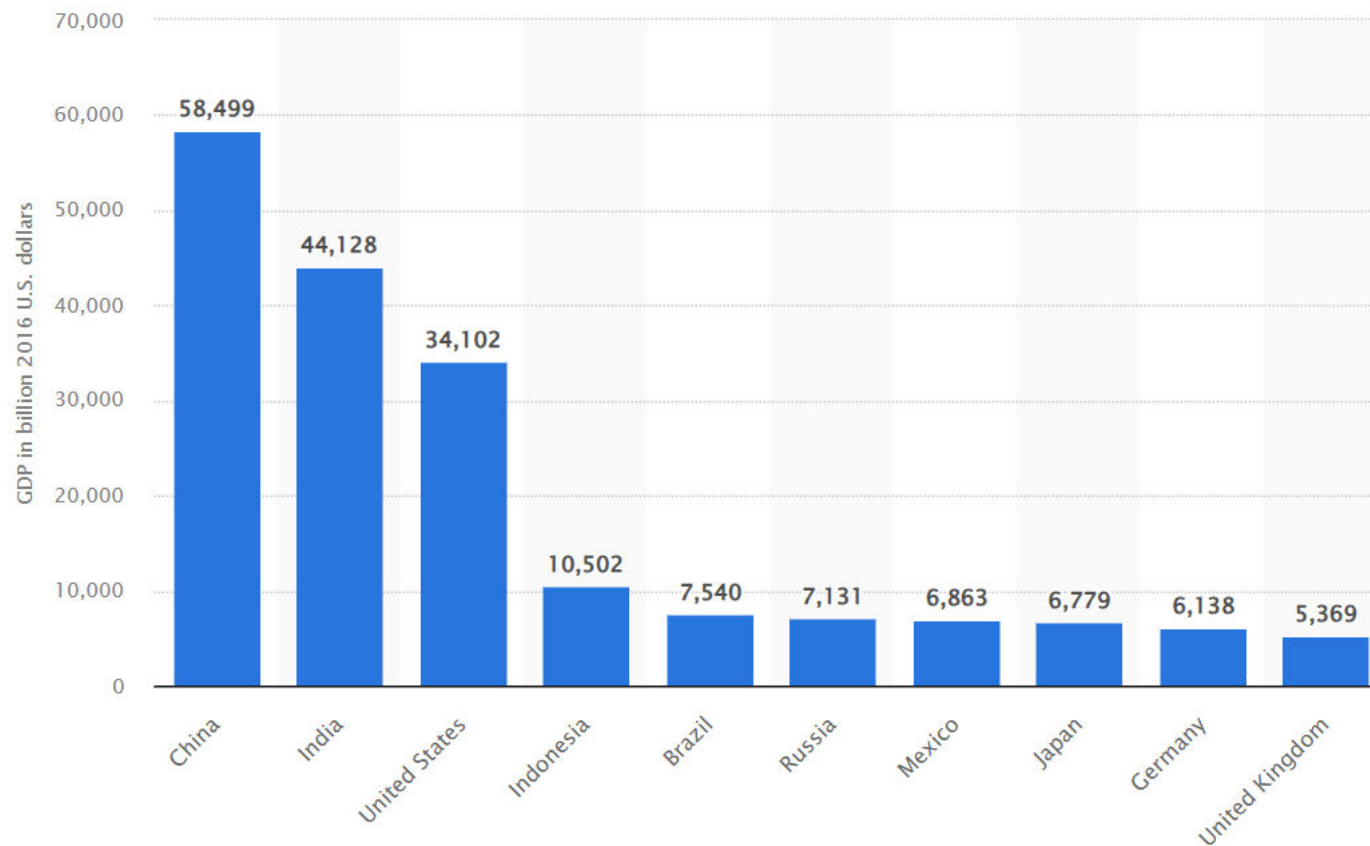
* 2023

Source: Company Reports, Bloomberg

Copyright Rho Motion 2025, sharing or reproduction is not permitted without permission

Top ten countries worldwide projected to have the highest GDP in 2050

(in billion 2016 U.S. dollars)

[Additional Information](#)

© Statista 2025

[Show source](#)

DOWNLOAD

Source

- [Show sources](#)
- [Show published](#)
- [Use Ask Statista](#)

Release date

February 2017

Region

Worldwide

Survey time period

2016

Supplementary

Gross domestic product
purchasing power

Citation format

[View options](#)

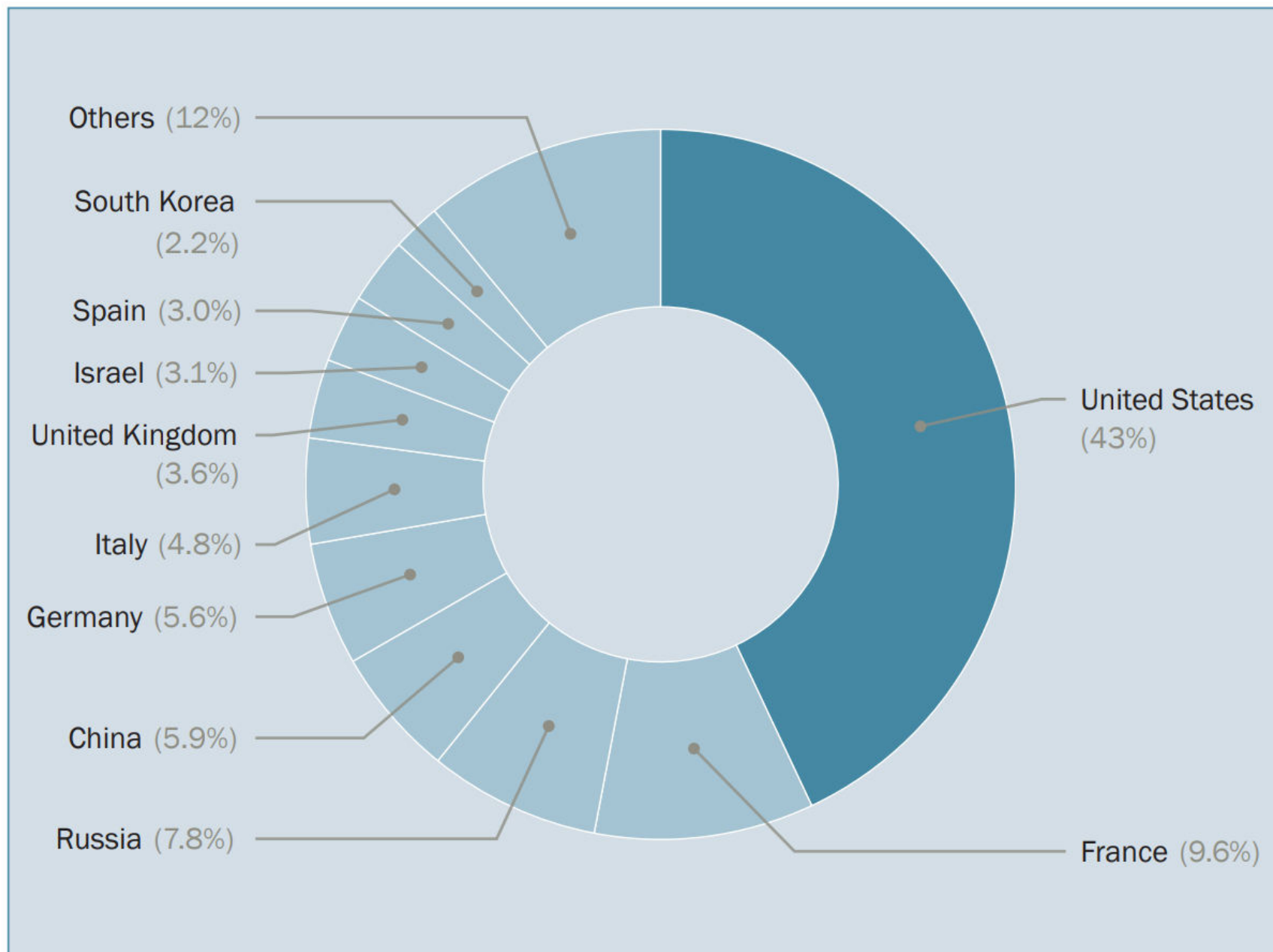

Figure 2. Global share of exports of major arms by the 10 largest exporters, 2020-24

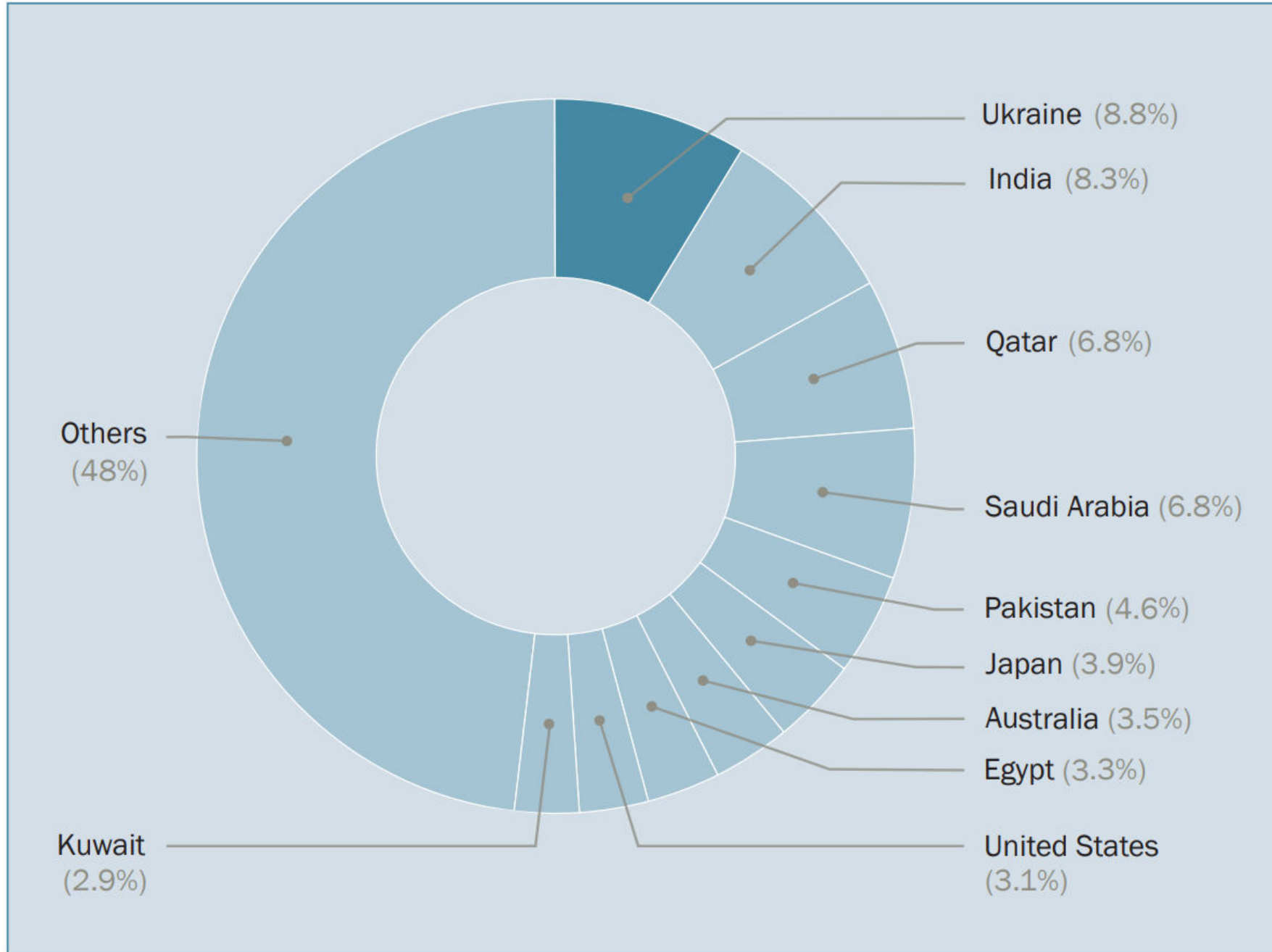

Figure 4. Global share of imports of major arms by the 10 largest importers, 2020-24

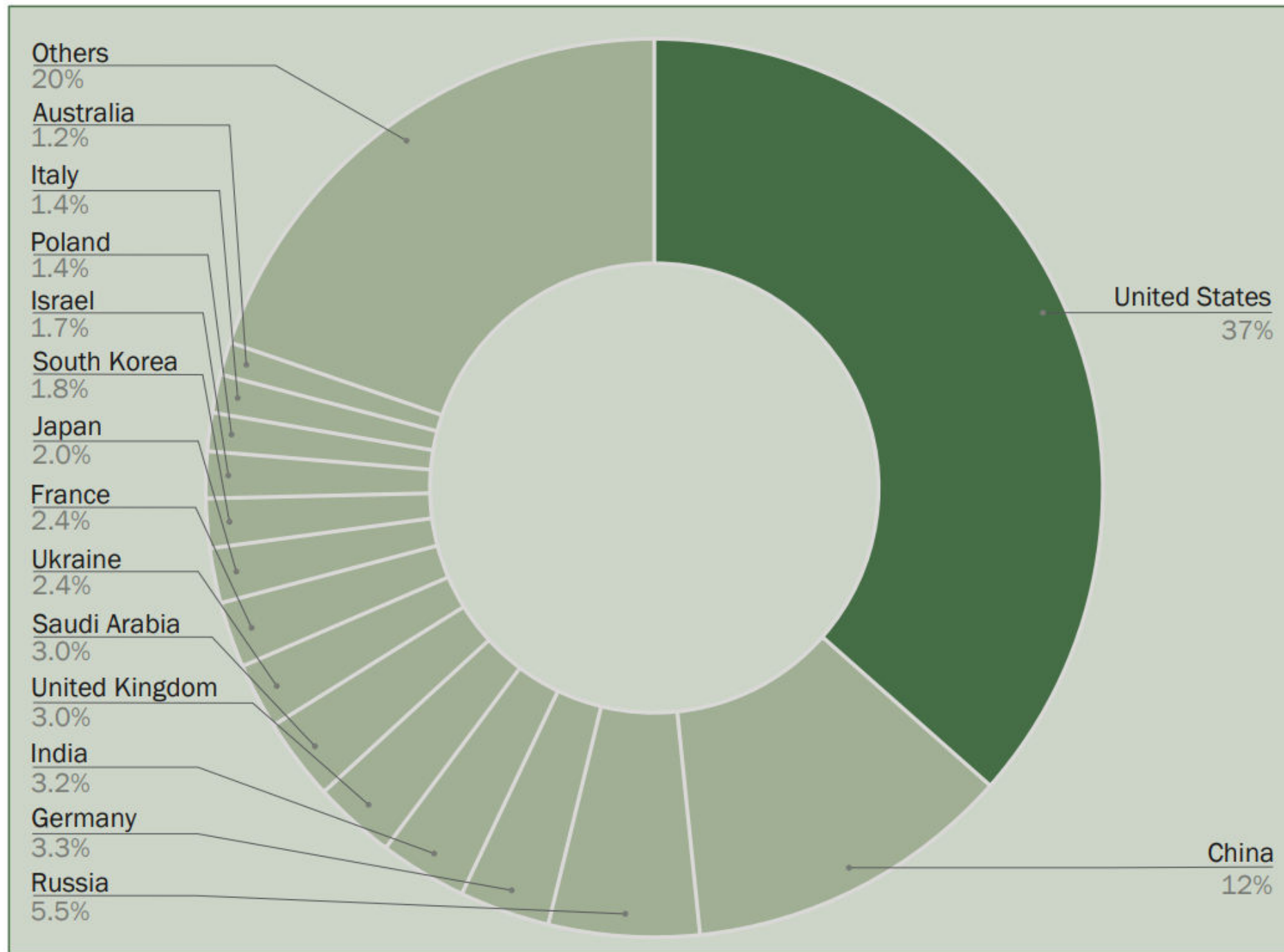

Figure 1: The 15 countries and others, with the United States at 37%, China at 12%, and Russia at 5.5%.

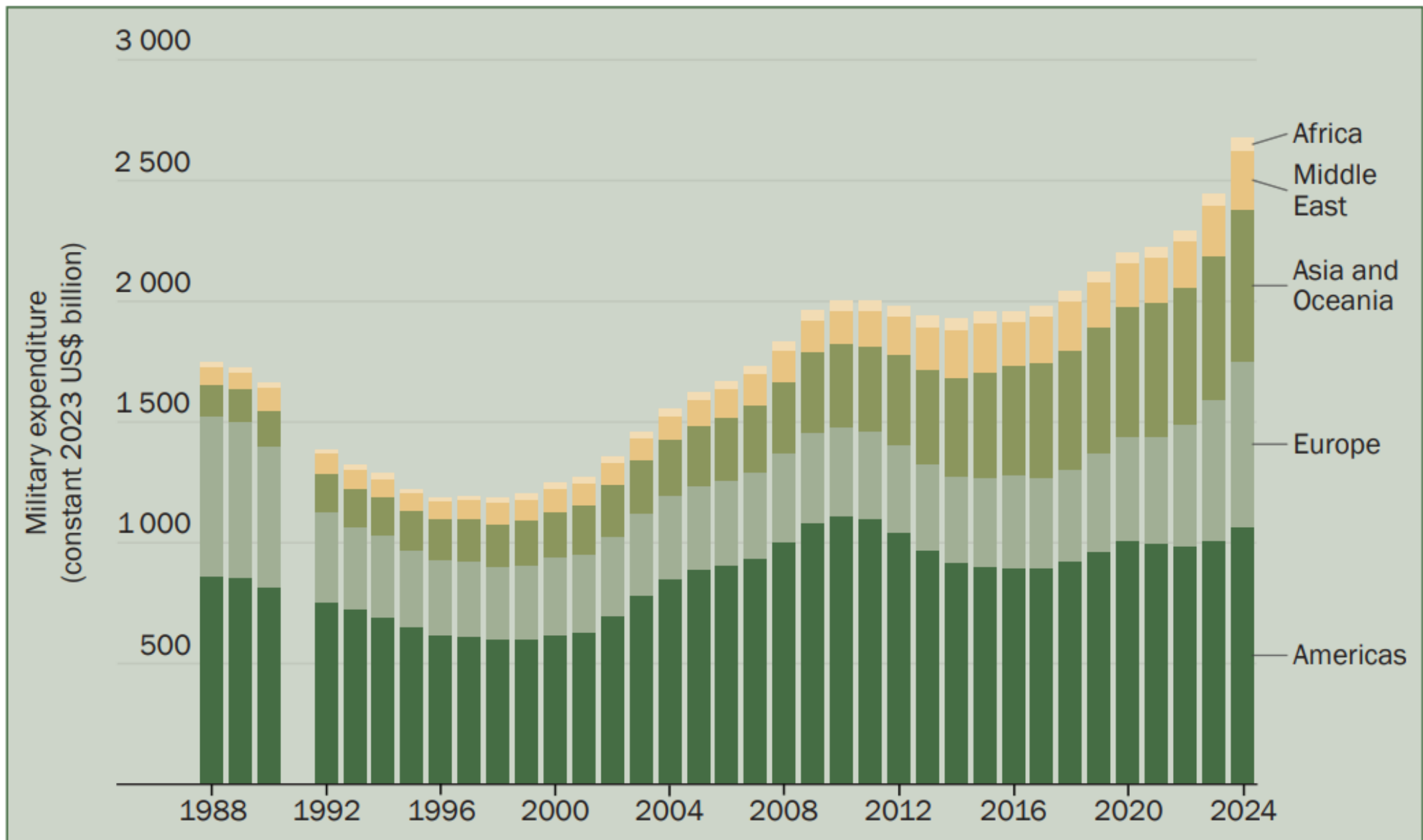

Figure 1. World military expenditure, by region, 1988–2024

Artificial Intelligence Index Report 2025

Stanford University
Human-Centered
Artificial Intelligence

Select AI Index technical performance benchmarks vs. human performance

Source: AI Index, 2025 | Chart: 2025 AI Index report

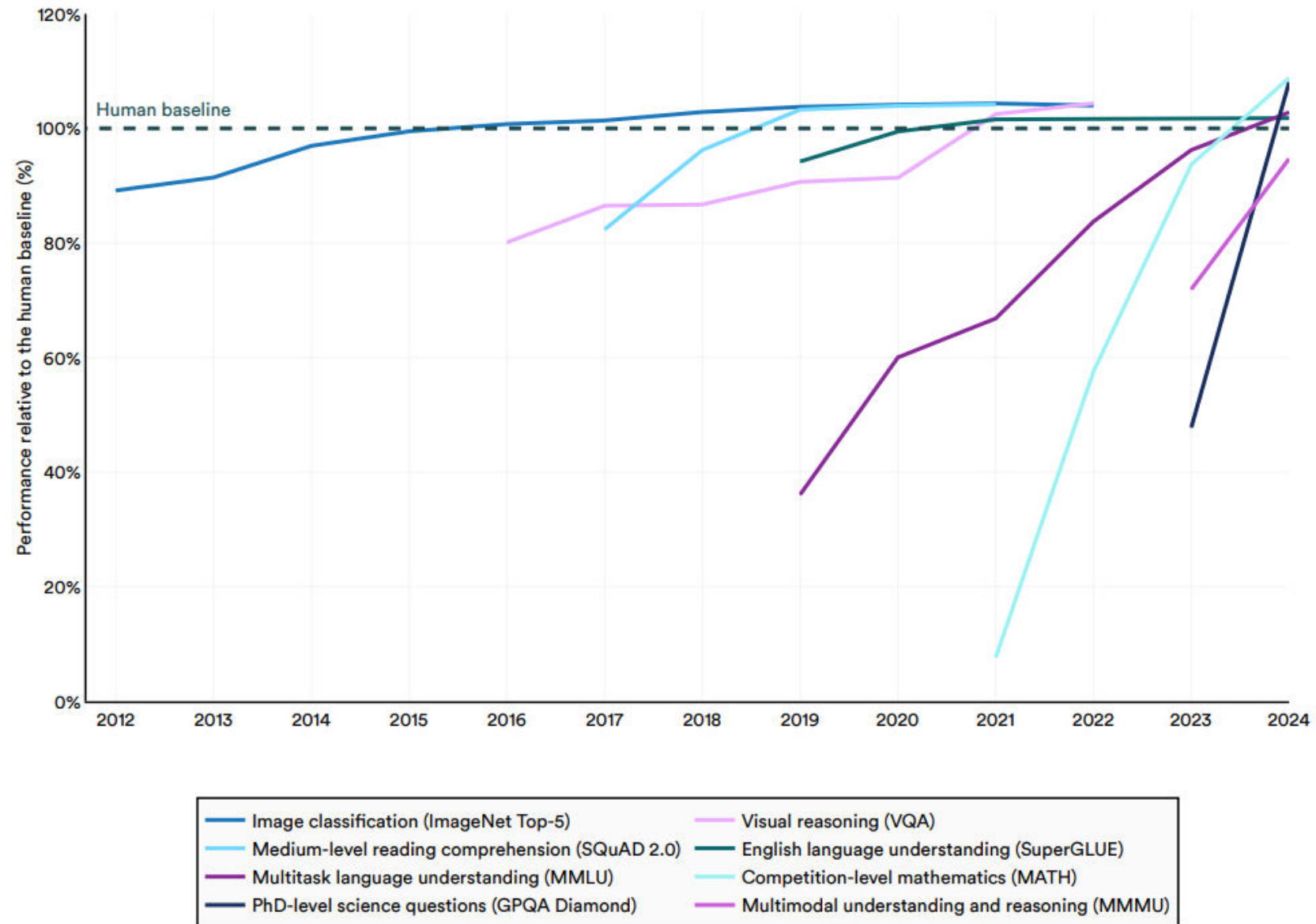

Figure 2.1.33²

Number of notable AI models by select geographic areas, 2024

Source: Epoch AI, 2025 | Chart: 2025 AI Index report

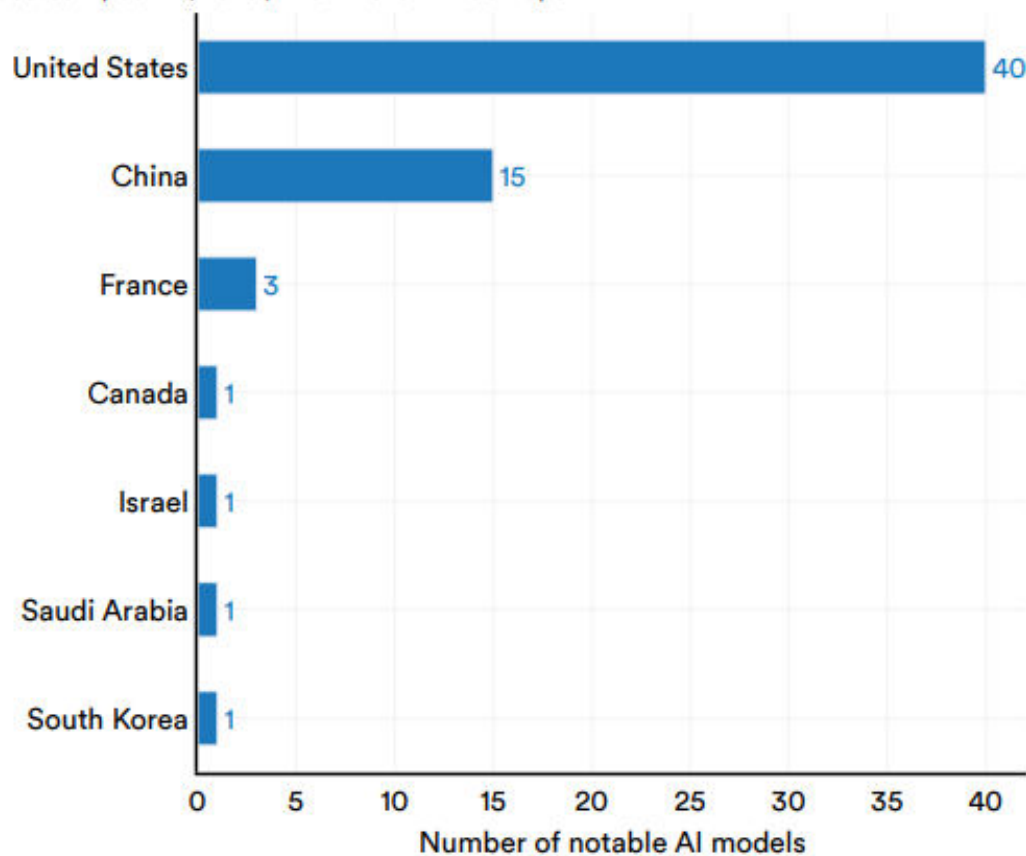

Figure 1.3.1¹⁷

Number of notable AI models by select geographic areas, 2003–24

Source: Epoch AI, 2025 | Chart: 2025 AI Index report

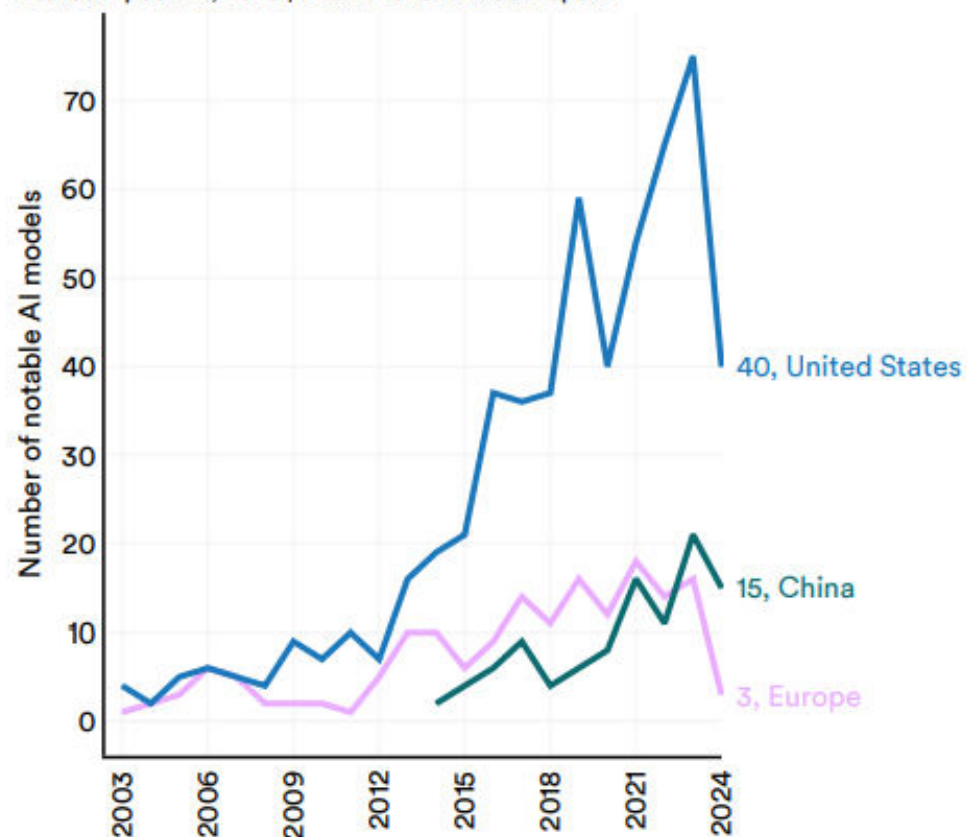
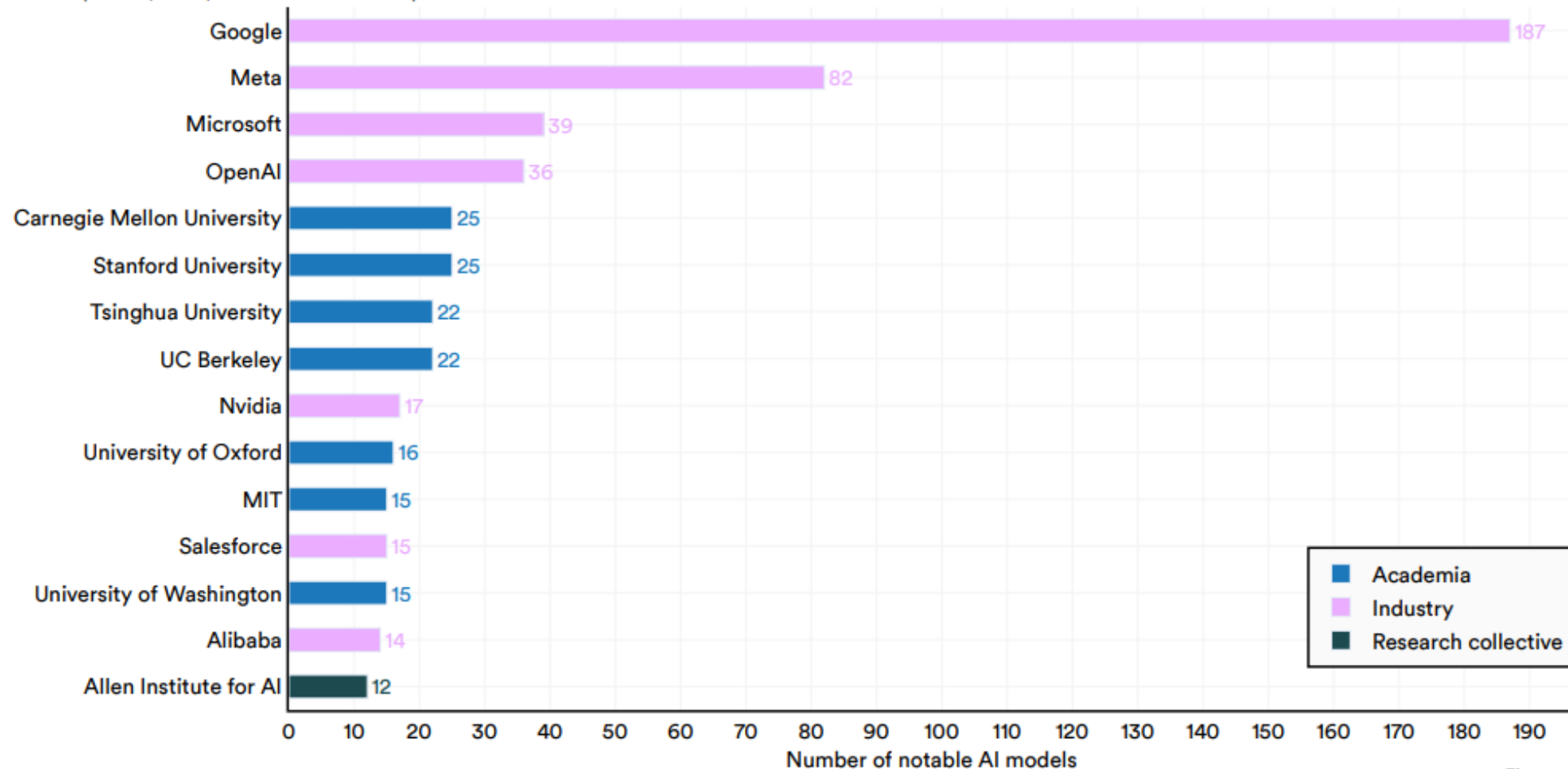

Figure 1.3.2

Number of notable AI models by organization, 2014–24 (sum)

Source: Epoch AI, 2025 | Chart: 2025 AI Index report

¹⁹ In the organizational tally figures, research published by DeepMind is classified under Google.

Estimated training cost of select AI models, 2016-24

Source: Epoch AI, 2024 | Chart: 2025 AI Index report

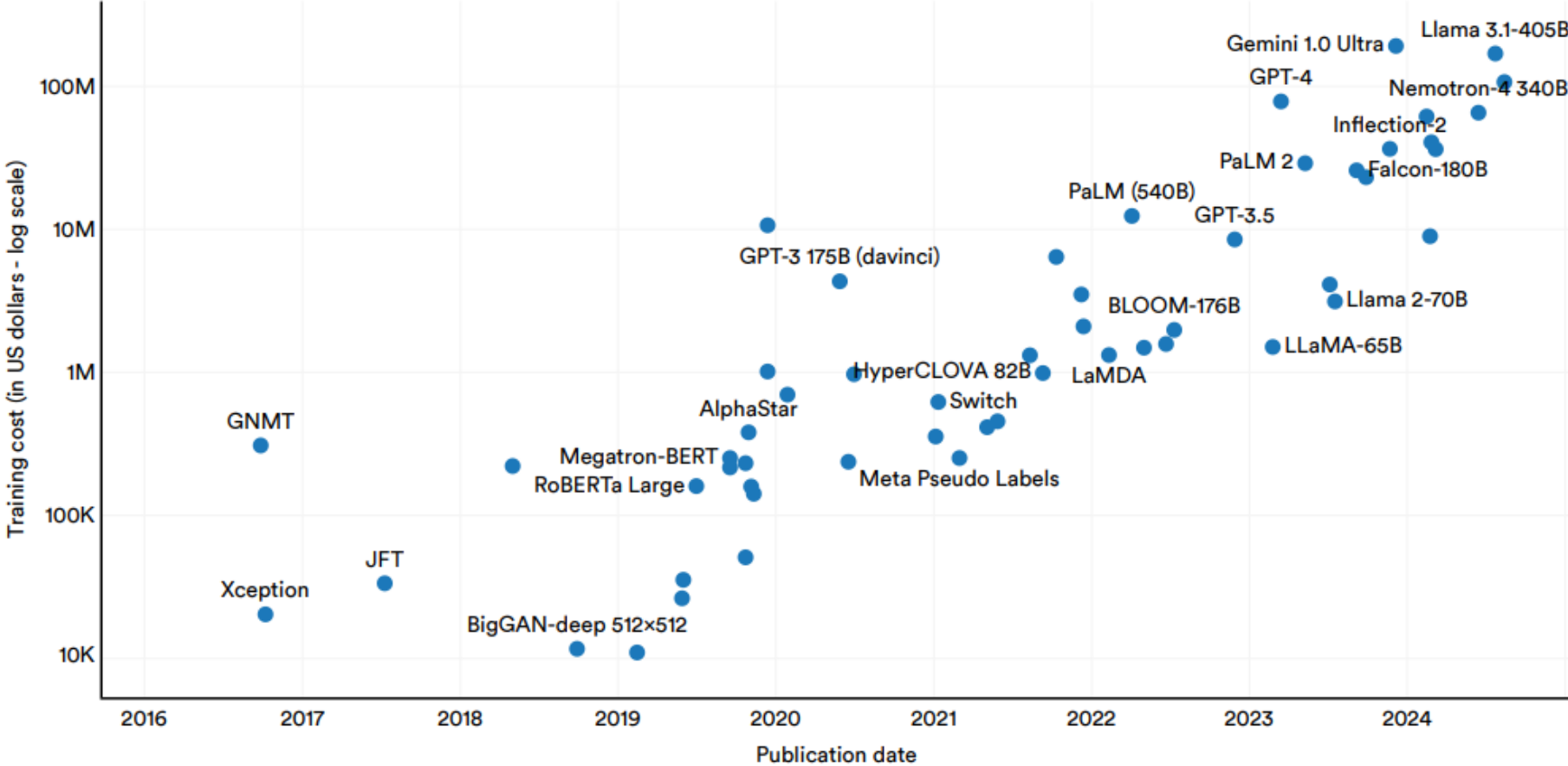

Figure 1.3.25

Global private investment in AI by geographic area, 2013–24 (sum)

Source: Quid, 2024 | Chart: 2025 AI Index report

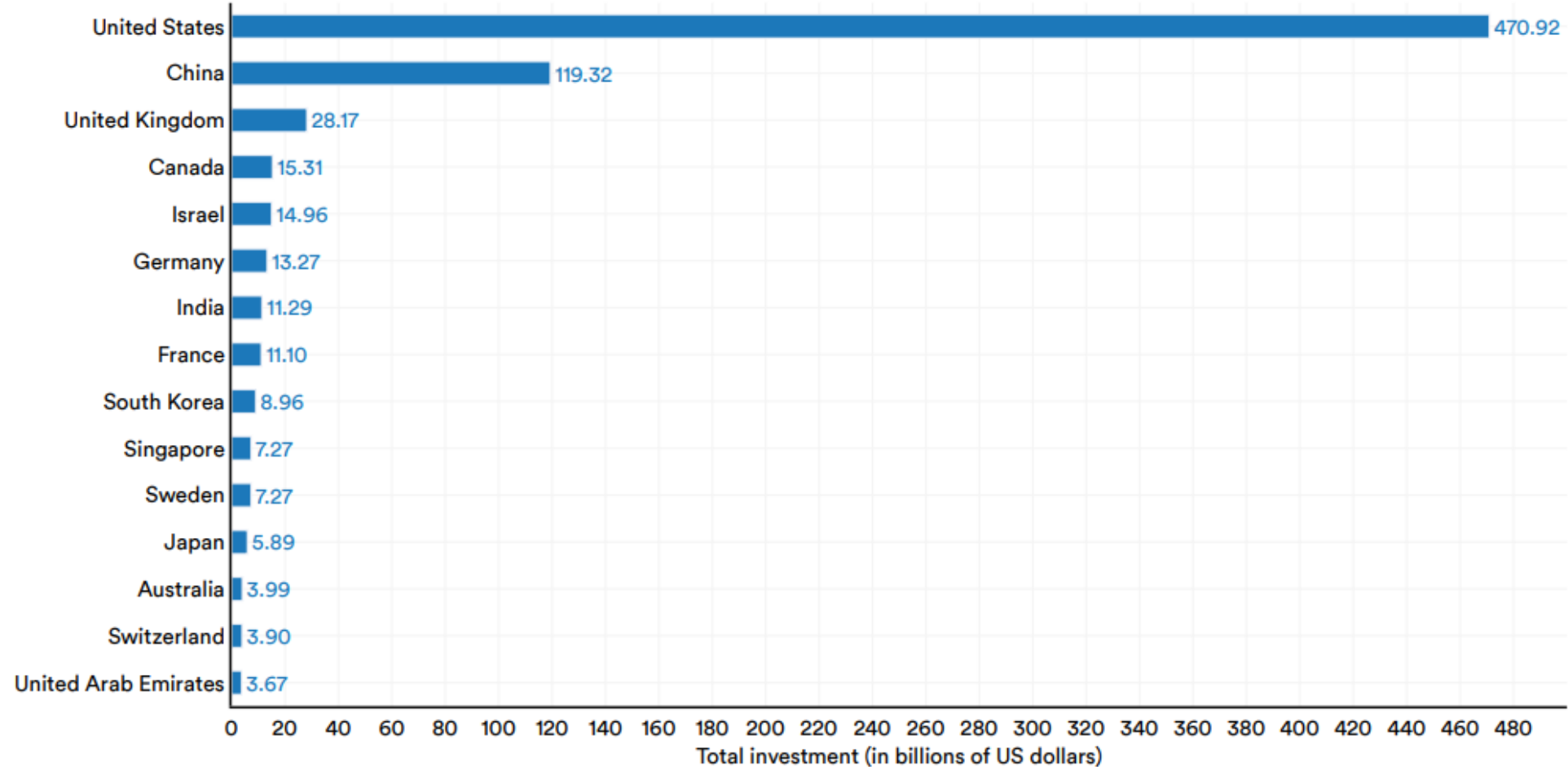

Figure 4.3.9

Number of newly funded AI companies by geographic area, 2024

Source: Quid, 2024 | Chart: 2025 AI Index report

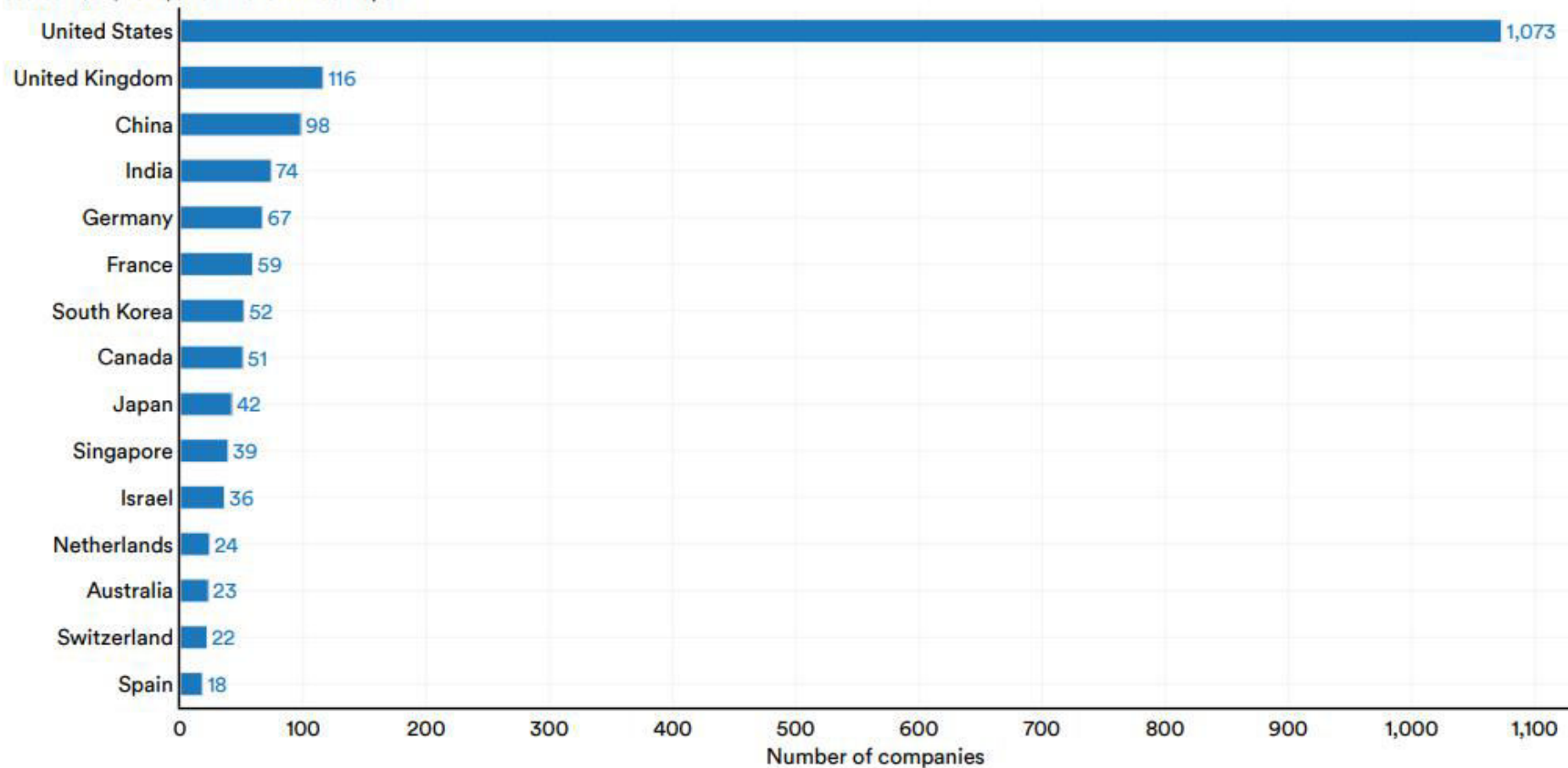

Figure 4.3.12

Number of newly funded AI companies by geographic area, 2013–24 (sum)

Source: Quid, 2024 | Chart: 2025 AI Index report

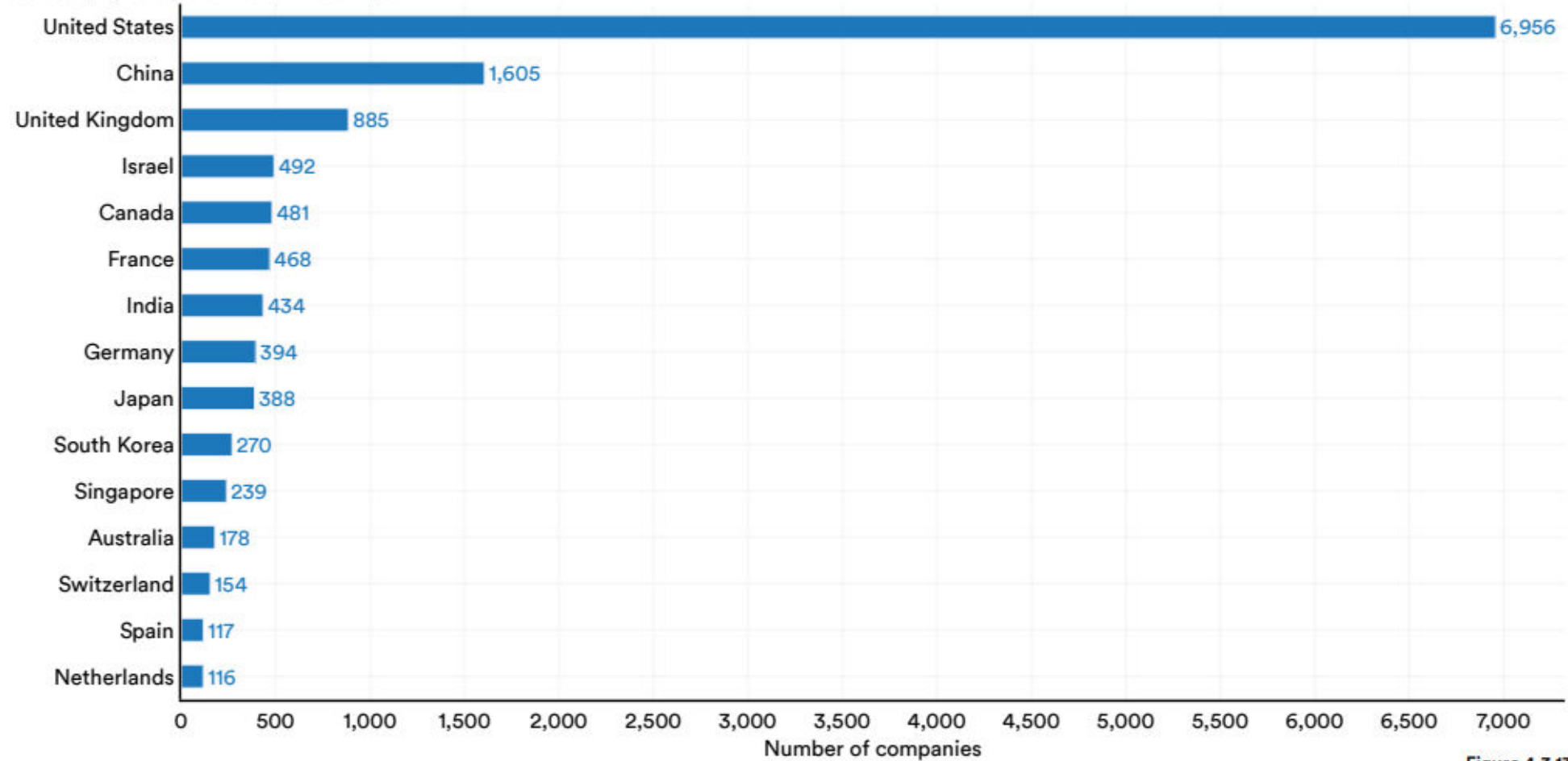

Figure 4.3.13

Number of international CS PhD students enrolled in US universities, 2022

Source: National Science Board; National Science Foundation, 2023 | Chart: 2025 AI Index report

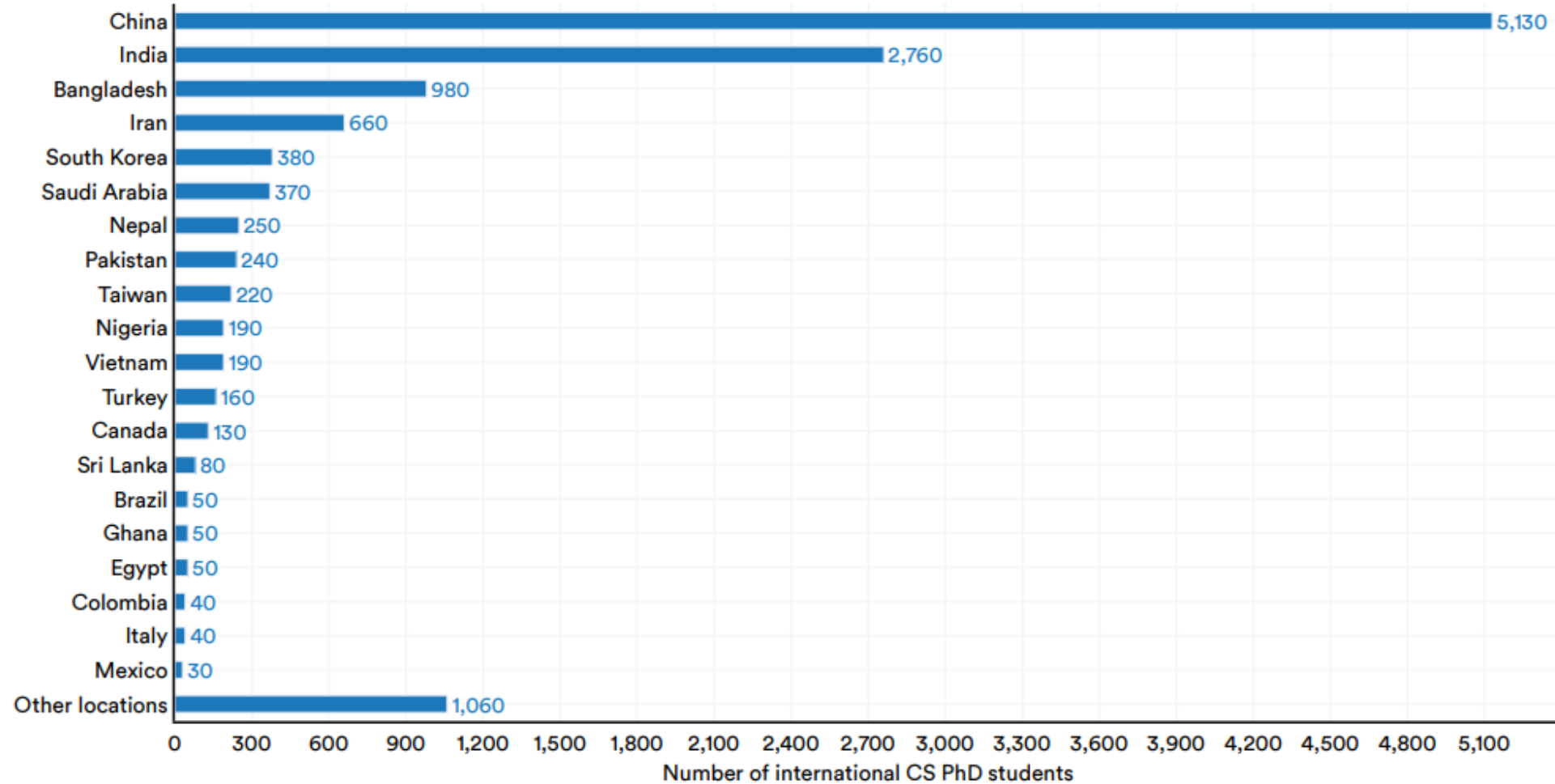
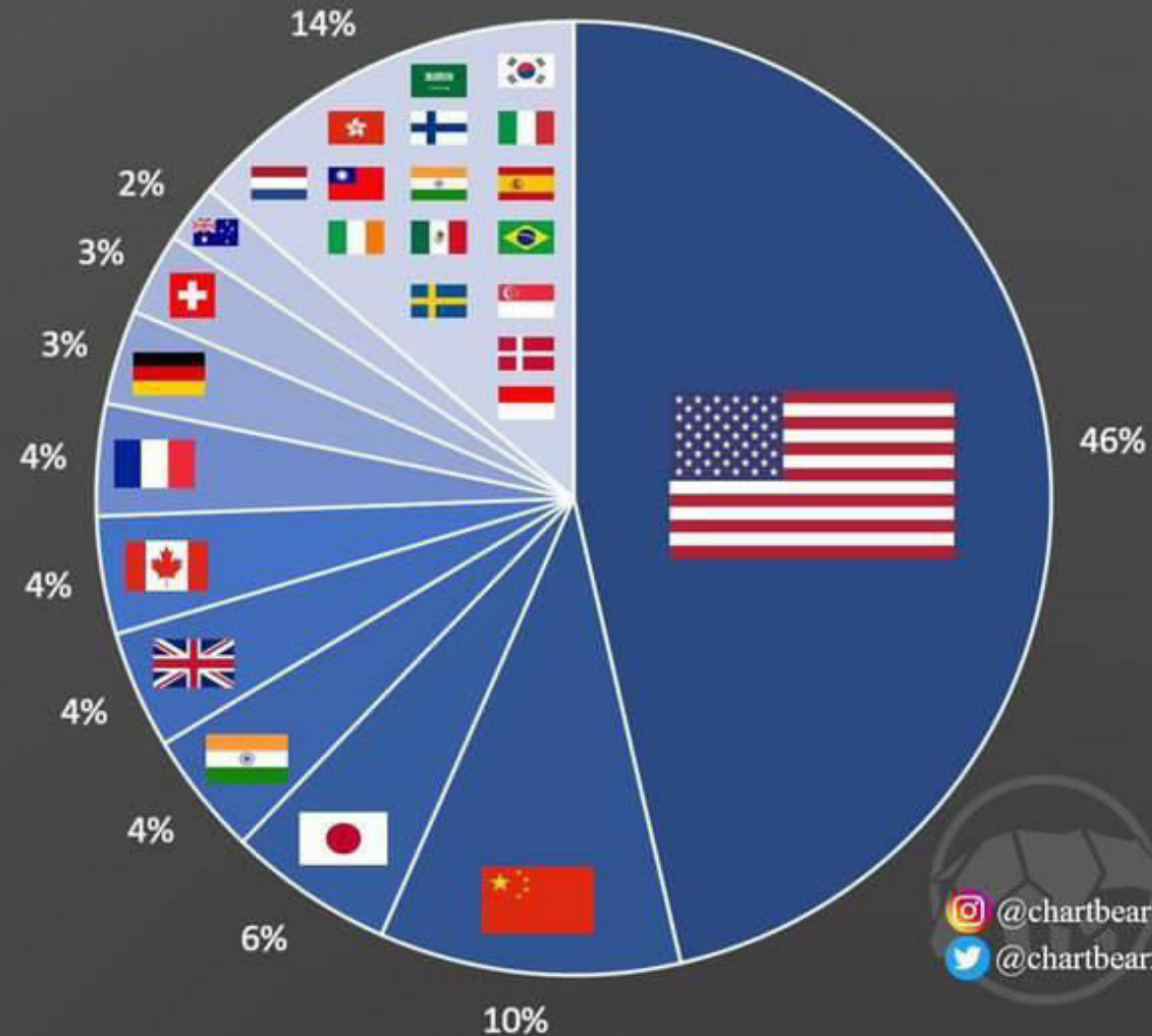

Figure 7.3.5

Country Distribution of the Top 500 Companies by Market Capitalization

05. Jan 2023

@chartbear
@chartbearx

More countries are autocratizing recently

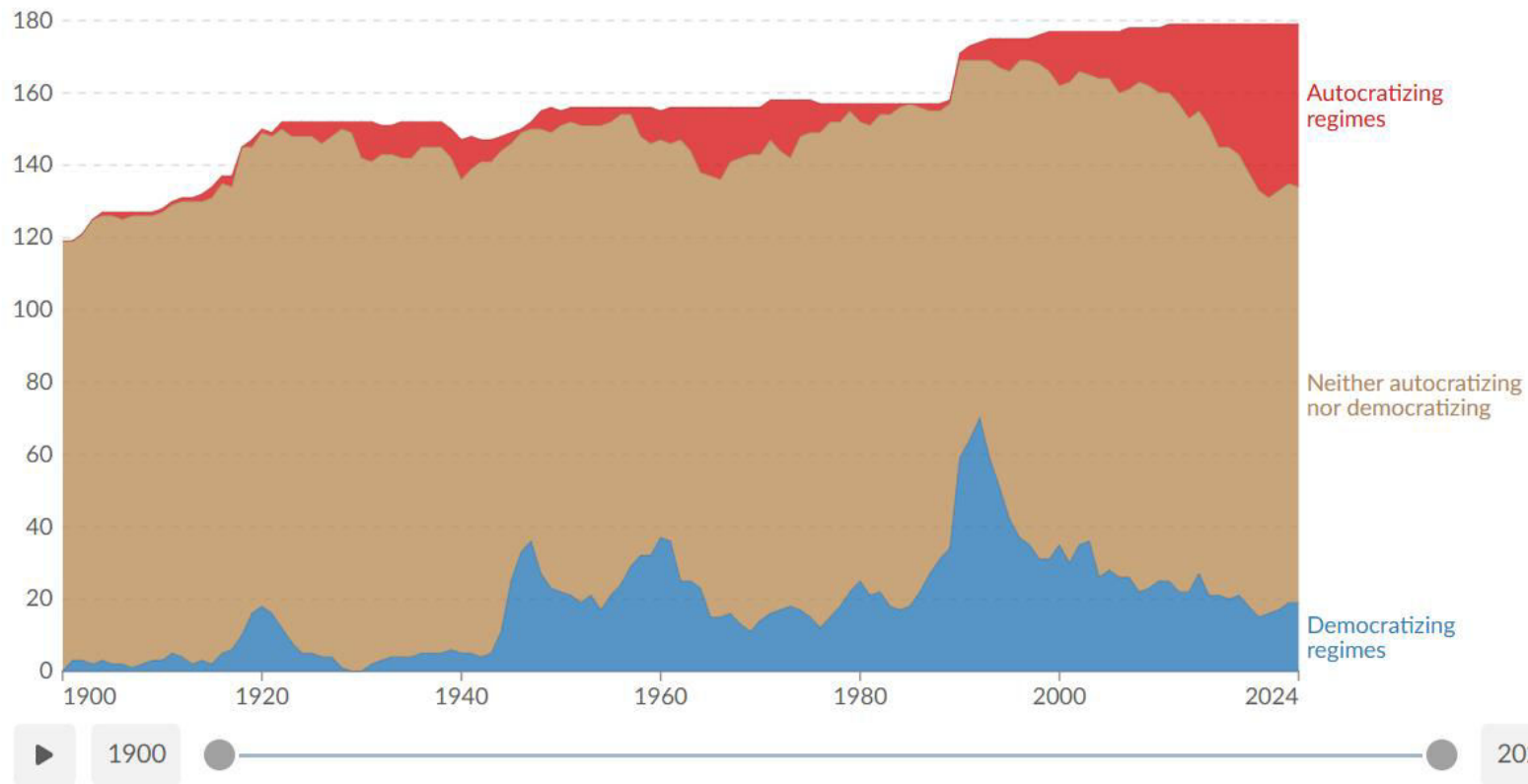
Data by [Episodes of Regime Transformation](#) and [V-Dem](#).

Our World
in Data

Table

Chart

Settings

Data source: [Episodes of Regime Transformation \(2025\)](#) - [Learn more about this data](#)

[OurWorldinData.org/democracy](#) | CC BY

Explore the data →

روند های کلان منطقه ای

بالکانیزه کردن سوریه

وابستگی ساختاری نظامی عراق به آمریکا

تعمیق روابط نرم افزاری و سخت افزاری کشورهای عربی با آمریکا

کاهش اثرگذاری روسیه بر تحولات خاورمیانه

برون سپاری عملیاتی سیاست خارجی آمریکا در خاورمیانه به اسرائیل

هماهنگی ساختاری سنتکام با اسرائیل در عملیات غزه، کرانه باختری، اردن، سوریه و عراق

تعمیق شبکه اقتصادی و ژئوپلیتیک قفقاز، اسرائیل، منطقه خلیج فارس و اردن

تحولات ساختاری در صنعت انرژی خاورمیانه

سرمایه گذاری یک تریلیون دلاری کشورهای عربی در آمریکا برای ساخت دیتا سنتر و خرید

اسلحه تا 2030

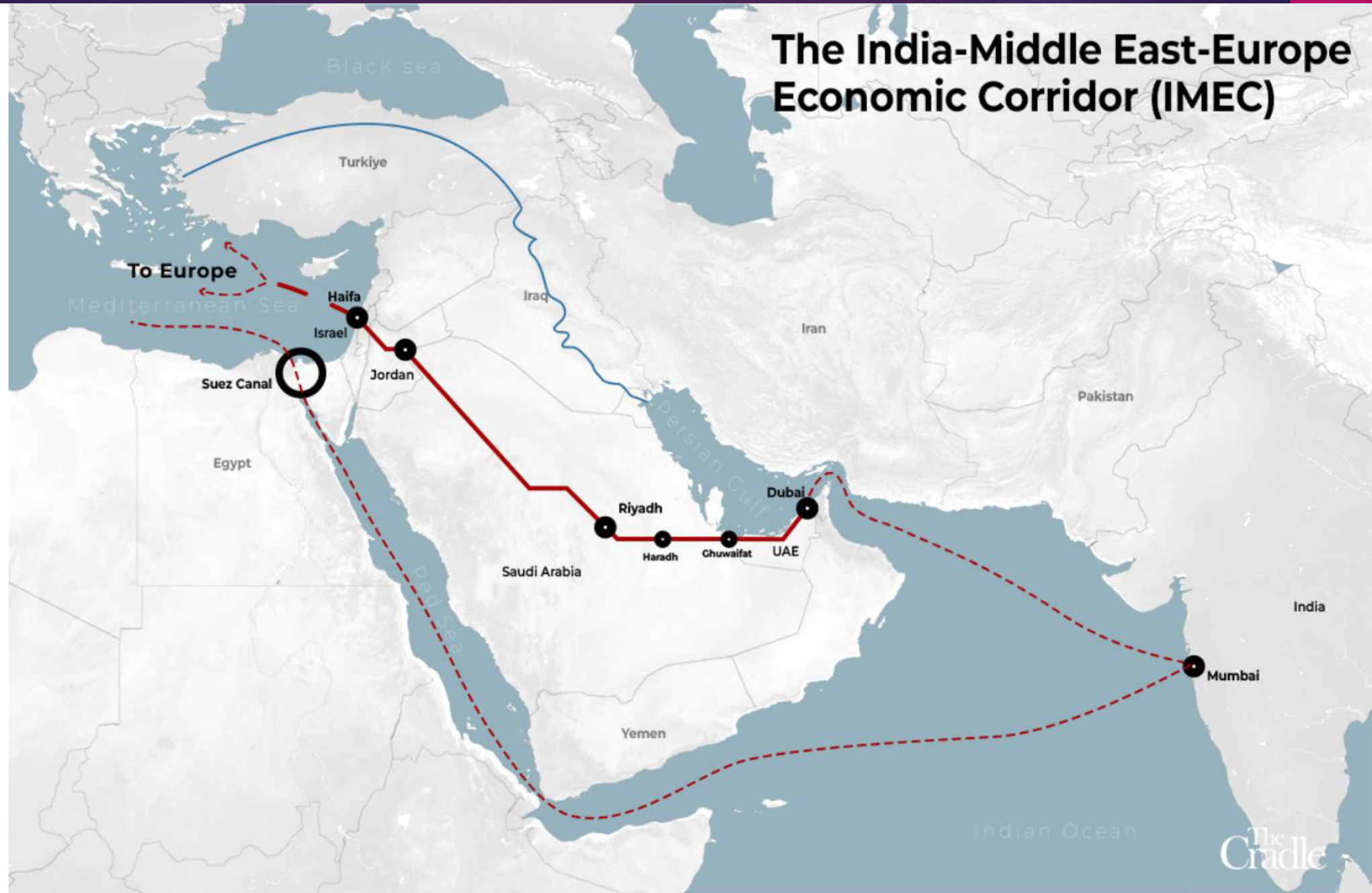
تورم کشورهای حاشیه خلیج فارس در مقایسه با ایران

سال ۲۰۲۴ | منبع: بلومبرگ

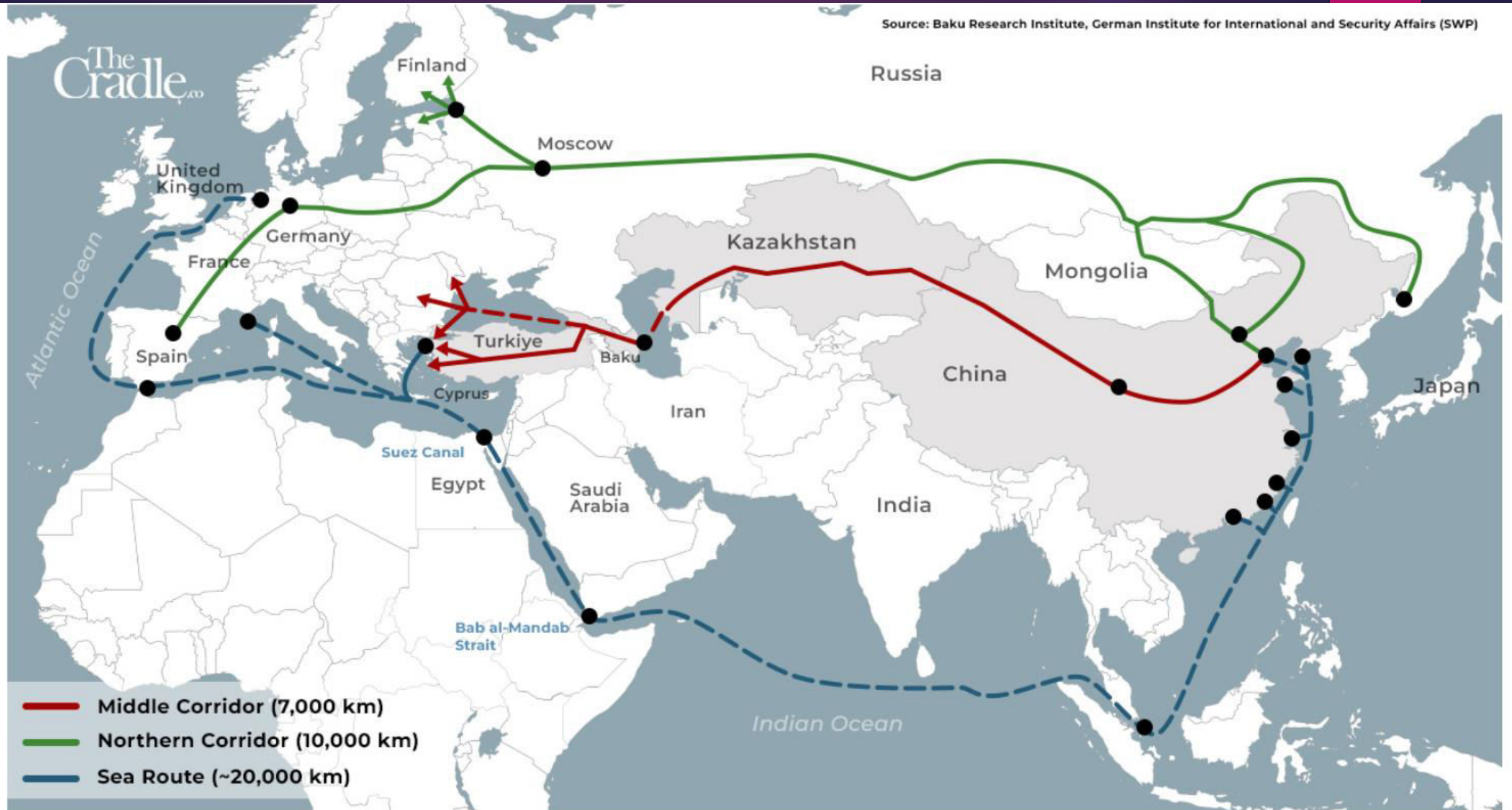

The India-Middle East-Europe Economic Corridor (IMEC)

A map of the India–Middle East–Europe Economic Corridor (IMEC) route.

A map showing traditional trade routes from Asia to Europe.

ایران در دو دایره متداخل تحولات جهانی و منطقه ای

متغیرهای تعیین کننده برای اقتصاد سیاسی ایران:

دوره 3/5 ساله ریاست جمهوری دونالد ترامپ

شخصیت ترامپ

اجماع عموم جناحهای حکومت و مردم اسرائیل نسبت به برخورد با ایران

سکوت اعراب، ترکیه، روسیه و چین

همراهی اروپا

استراتژی تقابل/تضعیف و حذف بنیادگرایی منطقه ای و تمرکز بر رشد و توسعه اقتصادی

توافق نهایی تجاری چین و آمریکا و کاهش چشمگیر خرید نفت چین از ایران

حفظ قیمت نفت در کانال شصت دلار

بازگشت تحریم ها

حملات مکرر نظامی اسرائیل به ایران برای جلوگیری از بازسازی قدرت نظامی

اشتراکات آمریکا و اسرائیل در استراتژی ایران

محدود کردن منابع مالی ایران

حفظ ساختار تحریم

بیرون نگه داشتن ایران از مدار های جهانی مالی، فن آوری و سرمایه گذاری

حملات سایبری به رمز ارزها

حملات سایبری به مراکز نظامی و هسته ای

جلوگیری از عادی شدن روابط خارجی ایران

حفظ فضای التهاب و تنش نظامی

حفظ فضای آسیب پذیری، بی ثباتی و **Limbo**

تفاوت های آمریکا و اسرائیل/یهودیان آمریکا در مورد ایران

آمریکا: تسلیم بدون جنگ، بدون رژیم چنچ و بدون تجزیه سرزمینی، همکاری گسترده اقتصادی با ایران بدون توان هسته ای

اسرائیل: رژیم چنچ، تجزیه سرزمینی، کشوری بزرگ اما ضعیف و منزوی

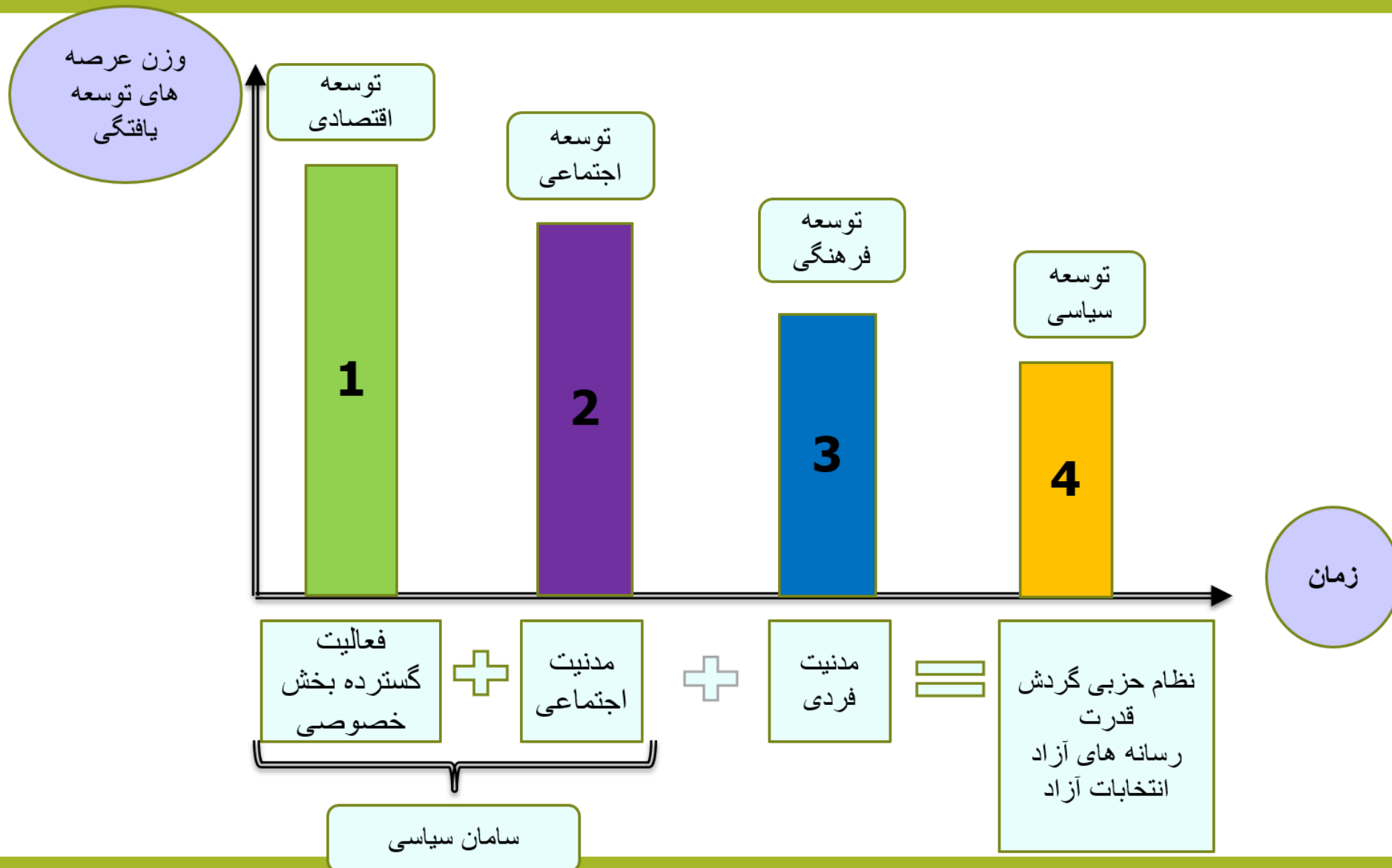
چرا ما خاص نیستیم؟

ترکیه : جغرافیای سیاسی (اروپا، قفقاز، دریای سیاه، روسیه، خاورمیانه و مدیترانه)

ویتنام: مبارزه با پنج قدرت خارجی (کره، ژاپن، چین، فرانسه و آمریکا)

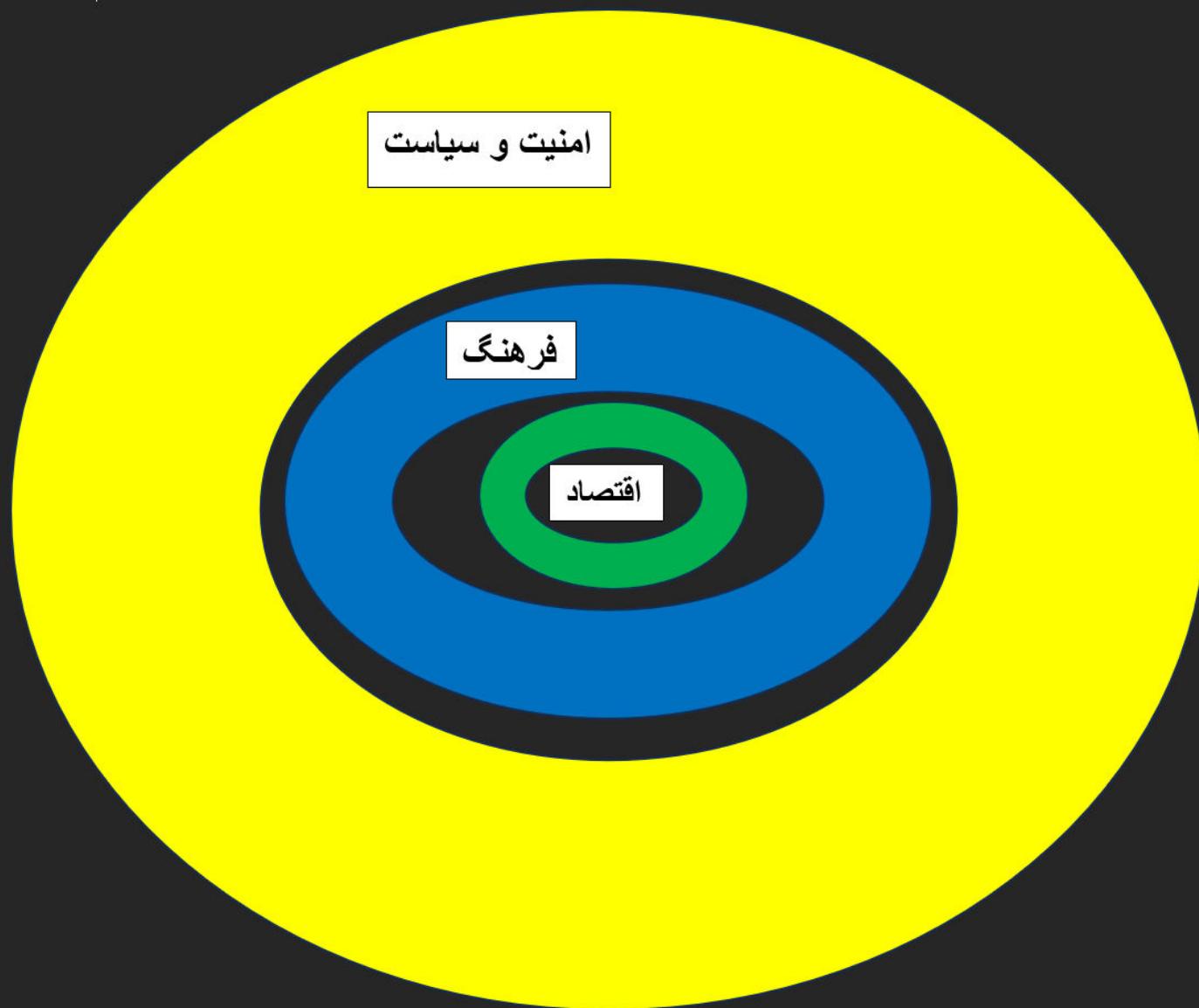
هند: تنوع قومی و مذهبی

مکزیک: تنوع و تضاد گروه های مرجع (چپ، کلیسا، سندیکاها، کارگری، بخش خصوصی، نظامیان، طیف احزاب)

اقتصاد

سیاست و
فرهنگ

پیآمدهای رفتار ژئوپلیتیکی و اقتصادی ایران

در خاورمیانه

پیامد فهمی

Consequentiality

(Dyads) دو گانه ها

رشد اقتصادی کشور **یا** ایجاد عدالت در خاورمیانه

توسعه اقتصادی **یا** حفظ تقابل با آمریکا

پیشرفت علم و فن آوری **یا** حفظ فاصله از غرب

روابط عادی با همه قدرت های بزرگ **یا** تداوم نرخ تورم دو رقمی

کسب رضایت مردم از شاخصهای زندگی خوب **یا** حفظ سطح هزینه های امنیتی منطقه

امنیت ملی مبتنی بر ثروت اقتصادی **یا** امنیت ملی مبتنی بر برنامه هسته ای

تامین سرمایه خارجی جهت بازسازی عمرانی کشور **یا** تامین امنیت از طریق حضور امنیتی در منطقه

دسترسی به بازارهای کالا، سرمایه و خدمات و فن آوری **یا** گره زدن کشور به تنش های منطقه ای

آینده کیفی سرزمین و مردم ایران در دراز مدت **یا** موفقیت های کوتاه مدت امنیتی در منطقه

تولید ثروت برای حفظ فرهنگ، اقتصاد و تمدن ایران **یا** فروش انرژی های فسیلی برای حفظ وضع موجود

پیش شرط های تحول بنیادی در اقتصاد ایران

رشد اقتصادی: بنیان نظری و فلسفی حکمرانی کشور

تامین 450 میلیارد دلار سرمایه/سرمایه گذاری برای بازسازی انرژی، آب، برق و محیط زیست

حرکت تدریجی برای نظام اقتصادی هشتاد درصدی مبتنی بر بخش خصوصی

سیاست خارجی تسهیل کننده تولید ثروت اقتصادی و مزیت نسبی

قفل شدن به مراکز فن آوری جهانی

استخدام از طبقه متوسط برای سمت های مدیریتی در دولت/حاکمیت

کاهش مقررات، ثبات مقررات

دستگاه قضایی در خدمت شفافیت اقتصادی و حمایت از سرمایه

آزادی رسانه ها در بررسی و پی گیری خلاف های اقتصادی

سه سناریوی احتمالی پیش روی ایران

A

CONTEXT

توافق هسته‌ای با اروپا / آمریکا

اسنپ بک فعال نمی‌شود.

خطر جنگ کم می‌شود.

پی آمدها

پول های مسدود شده بصورت قطره ای آزاد می‌شود.

قیمت دلار بین ۶۵-۷۰ در نوسان.

کسری بودجه قدری کاهش می‌یابد.

شرکت‌های انرژی فرصت کار در ایران پیدا می‌کنند.

شاید: FATF امضا شود.

SWIFT باز شود.

گشایش‌ها قطره ای و نرخ رشد بین ۲ تا ۲.۵ درصد در کشور.

B

توافق صورت نمی پذیرد.
اسنپ بک فعال می شود.
خطر حمله بالای سر ایران.

پی آمدها

فشار حداکثری فعال می شود.
منابع مالی محدود می شود.
در صورت توافق تجاری چین با آمریکا، فروش نفت ایران محدود می شود.
قیمت دلار حالت صعودی پیدا می کند.
نرخ تورم به تدریج افزایش پیدا می کند.
اوضاع شکننده اقتصادی + افزایش اعتراضات.

توافق صورت نمی‌پذیرد ولی مذاکرات ادامه دارد.

اسنپ بک فعال نمی‌شود.

خطر حمله وجود دارد.

پی آمدها

اقتصاد معطل و جامعه بلامتکلیف و افزایش اعتراضات.

تقاضا برای دلار و تمایل به سرمایه گذاری در حال توقف.

افزایش تدریجی تحریم ها و احتمال محدودیت فروش نفت بخصوص در صورت توافق تجاری آمریکا با چین.

افزایش حملات سایبری نظامی - اقتصادی اسرائیل در کل کشور بخصوص در عرصه جدید رمز ارزها.

چند نکته روان شناسانه در رابطه با تحولات جاری:

طبقه و تصمیم سازی

روش تعامل با مخالف و دشمن

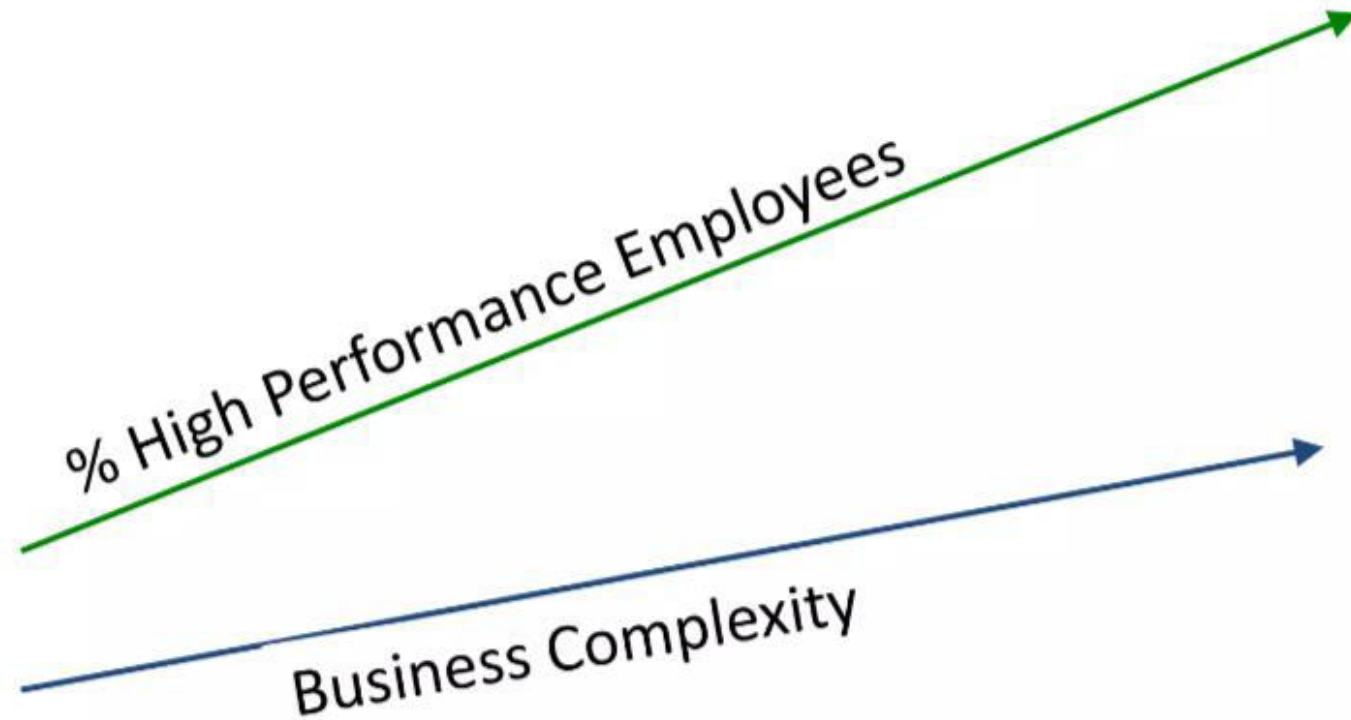
ریشه های روانی فراز و نشیب های بنیاد گرایی

ضعیف بودن FACT در نظام تحلیلی

تکرار اشتباهات در گستره تاریخی

عبور از غریزه: عبور از شیفتگی قدرت و ثروت به کشور و آینده آن

The Key: Increase Talent Density faster than Complexity Grows

چند پرسش بنیادی:

- آیا سیاست خارجی ایران زمینه تحول و پارادایم شیفت دارد؟
- آیا ایران می تواند به اقتصاد جهانی قفل شود؟
- آیا ایران می تواند حل موضوع هسته ای را با قفل شدن اقتصاد خود به غرب پیش ببرد؟
- آیا سیاست خارجی ایران، پایگاه اجتماعی دارد؟
- آیا ما می توانیم مانند چینی ها، نیم قرن ثروت اقتصادی تولید کنیم تا توان سیاسی پیدا کنیم؟
- چرا ایران متوجه نشد انگیزه های دونالد ترامپ برای غنی سازی صفر در صد چیست؟
- آیا مدیران موجود با اندیشه های موجود و ساختار تصمیم سازی موجود می توانند تغییر ایجاد کنند؟
- آیا در اتاقهای فکر کشور، ارزیابی دائمی از مفاهیمی مانند استقلال، شکست و پیروزی صورت می پذیرد؟
- آیا در اتاقهای فکر کشور، پی آمدهای روانی، اجتماعی و فرهنگی تورم دو رقمی در چهل سال گذشته ارزیابی شده است؟

انرژی تغییر در کشور کجاست؟

آینده نزدیک

پروژه ای کشور را به این نقطه رسانده است. کالبد شکافی آن
پروژه حیاتی است؟

انتخاب ها محدود هستند.

منابع بازدارندگی/امنیت ملی در عصر هوش مصنوعی؟

دو میلیون بشکه صادرات نفت = حفظ وضع موجود

چالش فکری جدی کشور:

محدودیت در ارتباطات جهانی

حکمرانی خوب = انطباق با شرایط

آیا سیاست ها ابدی هستند؟

شاید پایان بنیاد گرایی

مزایای

بین المللی شدن بنگاه ها

ورود در زنجیره عرضه

ورود در فن آوری های دیجیتال

به کار گیری نیروی انسانی خارجی

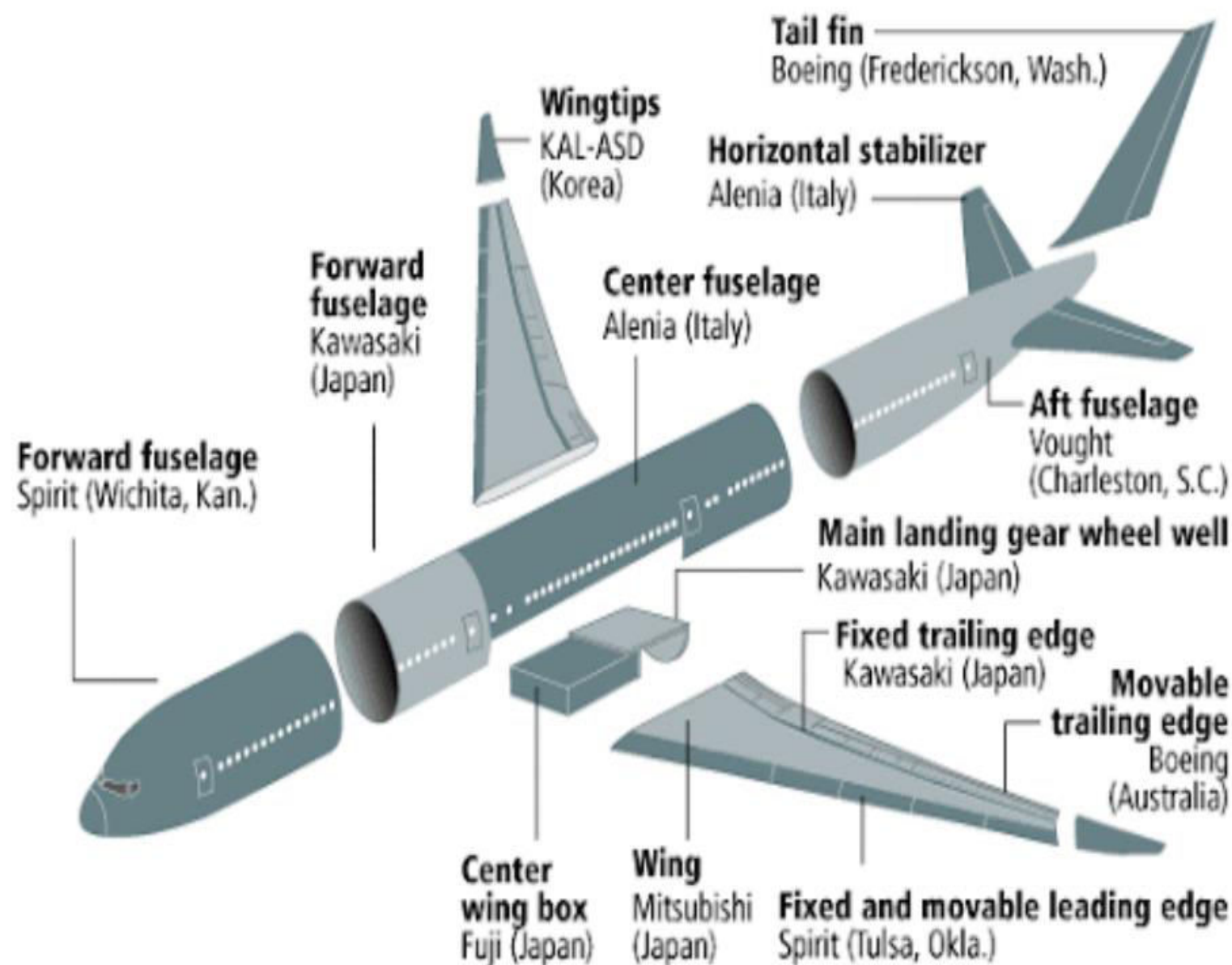
تنوع در تامین مالی و نقدینگی

به کار گیری اخلاق حرفه ای

تاثیرگذاری بر کار و فعالیت داخل کشور

آشنایی با فضای کار و کسب جهانی

بقا

PARTS NOT SHOWN

Landing gear

Messier-Dowty
(England)

Wing/body fairing

Boeing (Canada)

Landing gear doors

Boeing (Canada)

Cargo access doors

Saab (Sweden)

Passenger entry doors

Latecoere (France)

Engines

GE (Evendale, Ohio)

Engines

Rolls-Royce (England)

Engine nacelles

Goodrich
(Chula Vista, Calif.)

متغیرهای مورد توجه آینده نزدیک:

- خروج سرمایه از 1385 تا 1403: 216 میلیارد دلار
- رشد سالانه 6 درصدی مصرف بنزین و برق
- در صورت عدم تحریم: تولید ناخالص ملی: 821 میلیارد دلار
- دوازده میلیون جوان: نه کار و نه تحصیلات
- تداوم سوبسید ها و امکانات حداقلی برای سرمایه گذاری عمرانی در کشور
- عمده درآمد برای دفاع و امنیت
- افزایش تدریجی کسری بودجه تا آخر سال
- افزایش چشمگیر بیکاری در نیمه دوم سال

ثروتمند شدن شکوه مند است.

Deng Xiao Ping's slogan "Getting rich is glorious."